

— TOVARIŠI(-ICE), čuvajte svojo organizacijo in svoje gospodarske ustanove. To so edine institucije, ki učiteljstvu dejansko pomagajo. UČITELJI(-ICE), ki so napram tem ustanovam brezbržni, škodujejo sebi in vsemu učiteljskemu stanu. Ali ste se že prijavili poverjeniku za pristop k Učiteljski tiskarni. Vsak dan pristopajo novi tovariši, pa tudi tovarišice, kar je še posebno razveseljivo. V gospodarski osamosvojitvi je naša moč in naša bodočnost.

Za pomlad!

divne modne novosti za Vas

in Vašo družinico smo pripravili in pričakujemo Vaš poset

MANUFATURA NOVAK

LJUBLJANA — KONGRESNI TRG 15

— Pri nanaki cerkvi —

— DOBRA UČILA so za uspešen pouk nujno potrebna. Knjižarna Učiteljske tiskarne je sklenila dogovor z največjo inozemsko tvrdko za izdelovanje fizikalnih priprav, zato lahko oskrbi vsakovrstna učila ne samo za osnovne, temveč tudi za meščanske in srednje šole. Kdor potrebuje učila, naj se zgleda v naši knjižarni, kjer bo dobil vsa potrebna navodila.

— Društvo upok. učiteljstva ima svoj redni letni občni zbor za leto 1937. v četrtek, dne 21. aprila, ob 15. uri popoldne pri Novem svetu z običajnim dnevnim redom otvoritev in poročilo predsednika, poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora, nasveti in predlogi. Udeležite se občnega zbora, ker tu je mesto, da iznese vsak član, članica svoje zahteve in nasvete v prid in napredek društva. Za primer nesklepčnosti se bo vršil pol ure kasneje občni zbor pri vsakem številu navzočih.

— Učiteljska društva bi morala poslati mesečne prijave sekciji v smislu čl. 6. Poslovnik najkasneje do 10. vsakega meseca. Skoro vsa društva, kar moramo pohvalno omeniti, se drže tega reda. Zaostala so le: Društvo Črnomelj in Lendava za marec, društvo Maribor levi breg pa za februar in marec. Prizadeta društva prosimo, da to zamudo čimprej uredite. Istočasno apeliramo na vsa ona društva, ki dolgujejo sekciji na članarini, da svoje obveznosti napram njej čimprej likvidirajo, ker je drugače točna administracija naravnost nemogoča. Ponovno prosimo.

— Šolska upraviteljstva oziroma krajevne šolske odbore prosimo, da poravnajo naročnino Popotnika za tekoče upravno l. 1937/38. Večina šol je našemu pozivu že sledila, vendar pa je še tretjina takih, ki še niso poravnale letošnje naročnine. To posamezna šolska upraviteljstva, ki tega do sedaj še niso storila, lahko poravnajo ob tretji dotaciji banovine iz partije IV/2 (obvezni listi) proračuna B za leto 1937/38. — Staro, a še ne poravnano naročnino iz prejšnjih let naj krajevni šolski odbori, v kolikor je ne bi mogli kriti iz tekočih sredstev, vneso v proračun uprav-

lih občin za leto 1938./39. pod poglavjem »Ureditev obvez šolski občini iz preteklih proračunskih let«. Na ta način upamo, da bo v letu 1938. celotna naročnina »Popotnika« poravnana. Pri nakazilih se poslužite edinele položnice št. 11.153, ki bodo priložene seznamu dolžnikov. Za silo lahko uporabljate tudi kupljene položnice, napišite pa vedno številko 11.153 in Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu, sekcija za dravsko banovino v Ljubljani, ne pa »Uprava »Popotnika«, ker nima ta svojega čekovnega računa. — V kratkem dobite potom svojega društva tudi seznam vseh šol — dolžnikov »Popotnika« in prosimo ponovno vse, da ta naš apel upoštevate. Uprava JUU.

Tiskarski škrat je zamenjal eno vrsto v dopisu: Novakovo; Risanje. Dotični stavek se mora glasiti: Zdaj je založnica Učiteljska tiskarna znižala ceno globoko pod pravo vrednost in stane izvod lepega dela le 100 din.

Prečitajte priloženi prospekt Trboveljskega doma v Bakru! Obiščite dom, ki sta ga ustanovila in ga vodita naša tovariša!

— Bivše učiteljstvo Ciril-Metodove družbe, ki je v dvomih glede pravilnega šteta službenih let po amandmanu finančnega zakona, je vabljeno, da se čimprej oglasi v tajništvo Ciril-Metodove družbe v Ljubljani, v Beethovnovi ulici, ali pa pri tajnistvu sekcije JUU v Ljubljani.

— »Eno noč pod palmami« je naslov novemu tangu, ki ga je komponiral učitelj Gobeč Radovan. Domača skladba se je v kratkem času priljubila neštetim glasbenikom in orkestrom. Dobiva se v vseh knjižarnah in pri avtorju, ki ima na razpolago še nekaj mladinskih igrice s petjem, primernih za šolske prireditve in proslave. Naslov: G. R., učitelj, Henina, p. Jurklošter.

— NOVE TISKOVINE: Obračun A. s kontrolnim listom je založila Učiteljska tiskarna. Naročite več izvodov. Priporočamo, da ob tej priliki pregledate, katere tiskovine še potrebujete, da si prihranite delo večkratnega naročanja.

— Naprodaj so po ugodni ceni sledeče knjige: »Popotnik«. Letniki: 43., 47., 48., 49., 50., 51., 52., 53., 54., 55. — »Die Quelle«. Pedagoški list iz l. 1927. — Die Literatur. Monatschrift f. Literaturfreunde, 1924. 4 zvezki. — Grillparzer: Die Ahnfrau. Schul-Ausgabe. — Dr. Franc Lampe: Uvod v modroslovje. — Ferdinand Seidl: Kamniške ali Savinjske Alpe. 1. zvezek. — Fr. A. Jerovšek: O človeškem razumu. 3. in 4. knjiga. — Naslov pove uredništvo Učit. tovariša.

Osebnе zadeve

— i Napredovali so v 5. pol. skupino učitelji in učiteljice: Kovač Zdravko, učitelj pomožne šole v Celju, okrajni šolski nadzornik Ambrož Rusjan v Celju, Ema Hrovatin v Ljubljani, Jožef Vrbič v Stični, Olga Juvančič v Mariboru, Marija Selak v Zürich, Franc Venturini v Ljubljani, Anton Lamut v Novem mestu, Marija Brolih v D. M. v Polju, Pavla Fuhr v Kamnici, Gvidon Srabotnik v Celju, Anton Lomšek na Ježici, Ivo Petrak v Celju, Roža Randl v Ljubljani, Marija Pavlošič v Radovljici, Anton Berce v Ljubljani, Franja Lupša pri Mali Nedelji, Franciška Stanovnik v Celju, Ursula Mazi v Borovnici, Karol Goršek v Ljubljani, Josipina Primožič v Črnomlju, Josip Kobal v Ljubljani, Marija Sterk v Ptuj, Ana Pangre v Dobu, Gabriela Drašček v Zalogu, Stefanija Kokalj v Ljubljani, Edvard Praprotnik v Ptuj.

— i V 6. skupino: Marija Petrovič na Igu, Adela Rupnik v Kočevju, Vera Sever pri St. Jerneju (Krško), Marija Selan na Hrušici, Marija Markizeti na Jesenicah, Elizabeta Pokolj v Mariboru, Justina Orel v Hrastniku, Erna Buh na Jesenicah, Amalija Spanger v Studencih pri Mariboru, Amalija Velnar v Smartnu pri Ljubljani, Josip Sušteršič na Raketu, Josipa Nagelšmid v Ptuj, Rožica Držaj v St. Vidu pri Ljubljani, Andrej Flajs v Zelimljah, Jožef Štrubelj v Črnomlju, Marija Bras v Sevnici, Angela Sadar v Celju, Ivana Grahovnik v Š. Ilju pri Slovenj Gradcu, Marija Čeh pri Sv. Nedelji, Ana Šterbenk v Črnomlju, Pavla Vodič v Petrovčah, Pavla Beg v Trbovljah, Nada Fakin v Šmarju, Elizabeta Solar v Poljčanah, Anton Kobentar v Radovljici, Franciška Plehen v Šmartnu pri Ljubljani, Boris Grad v Radovljici, Rafael Zazula v Ptuj.

— i V 7. skupino: Ljudmila Dolenc v Vučenci, Marija Svetina v Celju, Marija Vajt v Vel. Dolenjih, Emilija Lazarina v St. Janžu (Krško), Josip Jerala v Iga vasi, Ida Fajdiga v Stranjah, Maksimiljan Vilfan v Metliki, Marija Dovjak v Prečni, Slavko Župevalj v Sromljah, Danica Demšar v Litiji, Janko Kikelj v Selnici pri Mariboru, Stefanija Brunštajner v Strugah, Ana Župevc v Črnomlju, Gabriela Sikošek in Marta Štajner v Trbovljah, Adolf Klavara v Gornji Dolini, Miloš Ledinek v Tezmem, Al. Nečimer v Dupljah, Adolf Polanc v Polzeli, Maksimiljan Podnar v Pilštajnu, Jana Markelj v Preddvoru, Franciška Petrovič v Ljubljani, Fr. Vidic v Šmartnem pri Litiji, Franciška Štrukelj v Loki, Veško Olot v Moravčah, Marija Kramar v Slo-

venj Gradcu, Gabriela Korbar v Toplicah, Stanislava Perčak v Selnici, Rajko Iglar v Slovenj Gradcu, Vera Vizintin pri Sv. Juriju, Jana Koprivnik v Toplicah, Cecilija Rape v Senčurju, Valter Erker v Sp. Karteljevem, Olga Vrhovec-Korber v Prevaljah, Ana Kos v Vuči, Roža Kosenina pri Sv. Lenartu, Marija Kociper v Svetinjah pri Ptuj, Maksimiljana Povh pri Sv. Kunigundi, Amalija Peček v Vavti vasi, Marija Srak na Jesenicah, Miroslava Ogrinc in Marija Dernovšek v Novem mestu, Ljudmila Mencej-Trepenčnik v Trbovljah, Gabriela Lumar v Ihanu, Ida Uršič v Horjulu, Franciška Možina - Kavšek v Črnomlju, Maks Tvrđi v Primskovem, Franciška Jerala v Iga vasi, Franc Rus v Radovljici, Alojzija Jančič v Cirkovcih pri Ptuj, Valerija Rodič - Seket v Križu pri Kranju, Oskar Bregant v St. Janžu (Slovenj Gradec), Ivan Vitenc v Ratečah, Ladislav Razinger na Jesenicah, Ana Marjetič - Kotnik v Oplotnici, Kazimir Savnik v Libovjah, Zivko Tomišič v Koštelu pri Kočevju, Marija Repič v Planini (Šmarje), Marija Bratkovič v Pirešici, Ema Šajtaher v Slovenj Gradcu, Franciška Ložar v Makolah, Marija Kovič v Radmožancih, Antonija Lenarčič v Ljubljani, Vera Pečar - Premrov v Kranjski gori.

— i V 9. skupino so napredovali: Dušan Bertok iz Ponikve, Ljudmila Burja iz Strukovcev, Josip Kožuh iz Nakla, Bogomir Cerar iz Koprivnika, Stanislav Novljan iz Grahovega, Stanislav Tik od Sv. Pavla (Celje), Ivan Tomšič iz Artič, Nada Milovanič, Gabriel Kastelic iz Ščavnice, Ludvik Andolšek iz Karlovice (Kočevje), Agrež Franc iz Rajhenburga, Hermina Potočnik iz Negove, Adolf Grum iz Podgorja, Emil Hameršmit iz Dola, Miran Kolšek od St. Janža, Marjan Binter iz Grosuplje, Alojzij Senekovič iz Vrat, Tatjana Novak iz Martjancev. Učiteljice ženskih ročnih del: Marija Preskar v Mariboru, Leonora Berginc v Brežicah, Marija Heric v Poljčanah, Marija Simončič v Zavodnju in Vera Lunder v Trbovljah.

— i V 10. skupino: Cecilija Kočar, D. M. v Polju, Milena Pirtošek iz Murske Sobote, Cecilija Koleža z Jesenic, Neža Nikolič iz Sodražice, Cecilija Počar iz D. M. v Polju.

— i Upokojeni so učitelji in učiteljice: Angela Bučar, Trbovlje-Vode, Karolina Kadunc pri Sv. Gregorju (kočevski srez), Julija Dekleva v Zürich, Anka Šilar v Kranju, Franja Sotlar v Polzeli in Blaž Filo v Markovcih.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Nj. Vel. kraljica Marija je pretekli teden obiskala osnovno šolo kralja Petra II. v Beogradu. Otroci so bili zelo veseli obiska svoje velike dobrotnice. (Razni listi.)

— Ljubljana dobi poslopje za obrtno nadaljevalne šole. Tako je sklenil mestni šolski odbor strokovnih nadaljevalnih šol v Ljubljani. Fond za to poslopje znaša 608.935 din. (Razni listi.)

— O krizi srednje šole piše »Domoljub« od 23. marca in prvi med drugim tudi: Ze nad monopolizacijo šolskih zvezkov se vse pritožuje: učitelji, starši, trgovci in še drugi. Učitelji, ker ne morejo po začetku šolskega

— Velikonočne počitnice se le začno na Veliki četrtek. Predsedništvo škofovskih konferenc v Zagrebu je poslalo Salezijanskemu zavodu na Rakovniku v Ljubljani uradno sporočilo glede tega, kdaj se začno letošnje velikonočne počitnice na naših šolah. V tem uradnem sporočilu obvešča predsedništvo škofovskih konferenc v Zagrebu omenjeni zavod, da se je nadškof dr. Alojzij Stepinac takoj, ko so se začele razširjati razne vesti o skrajšanih velikonočnih počitnicah, o tej stvari obrnil na prosvetnega ministra, ki je 31. marca sporočil predsedništvu škofovskih konferenc, da je podpisal odlok, po katerem se bodo velikonočne počitnice začele na Veliki četrtek. (»Slovenski dom« 2. aprila.)

— Resnico potvarjajo. V »Delavski politiki« od 2. marca t. l. kritizira slovenski delavec - izseljenec v Franciji »Družinsko pratio« ter pravi: »Francoski učitelji še niso nobenega duhovnika spravili ob kruh. Kje drugod se je obratno že večkrat zgodilo...« O Španiji pa: »Španija je bila last grofov in cerkve, delovno ljudstvo je bilo suženj. Da bi ostalo suženj, ni bil uveden obvezen šolski pouk. Republika je sklenila zemljo razdeliti, narod izobraziti in osvoboditi...«

— Pred 100 leti je obiskovalo šentjursko šolo 76 otrok, od teh jih je bilo v višjem oddelku 35, v nižjem pa 41. Sedaj obiskuje šolo 560 otrok. Deklic je hodilo pred sto leti v šolo le 24, sedaj pa 285. Šola je pred 100 leti obiskoval tudi Benjamin Ipavc. (»Nova doba«, 25. marca.)

— »Mariborski večernik« od 2. aprila citira nekaj odstavkov iz članka »Naša narodna zaveza«, ki je izšel v 35. števil. »Učiteljskega tovariša«.

P. n. naročnike in čitatelje obveščamo, da dobavljamo znana veletrgovina z manufakturnim blagom NOVAK v Ljubljani blago za vse vrste oblačil proti odplačilu v mes. obrokih. Cene strogo solidne. Zunanjim odjemalcem pošlje na željo tudi vzorce. Prosi le navesti pribl. vrsto blaga.

leta vsaj en mesec /začeti s pisanjem šolskih nalog; starši, ker morajo slabo blago drago plačevati; trgovci, ker se monopolizirane zvezke vsaki boji prodajati. Kaj pa bi bilo šole s šolskimi monopoliziranimi knjigami? Zdaj si pa mislimo še kakega korupcionista na tem odgovornem mestu. Kakšno plažo nam lahko tak človek ponudi pod krinko največje značnosti! Le monopol na ne šole. Še tega, ki je vpeljan, naj prej ko mogoče odpravijo!

Plašče površnike

nudi v največji izbiri po nizkih cenah

FRAN LUKIČ

Ljubljana, Stritarjeva ulica 9

Učiteljski pravnik

— § Vprašanje: K. P. iz K. Ima hčerka po upokojenem umrlem učitelju V. p. sk., ki ni imela pravice do rodbinske doklade, pač pa ima pravico na rodbinsko pokojnino, pravico na selitvene stroške — in v kakšnem obsegu?

— Odgovor! Hčerka uslužbenca, ki ima pravico do rodbinske pokojnine, ima tudi pravico do povrnitve selitvenih stroškov ravno tako, kakor če bi se selila vdova po umrlem učitelju (čl. 25/1-e uredbe — Roč. kat. str. 149, točka 5.). Javitij mora takoj kr. bankski upravi — prosv. oddelku, kam se bo selila in selitve se mora izvršiti v 6 mesecih po smrti očeta, drugače zastara pravica do povračila (čl. 25/3 uredbe, Roč. kat., str. 149).

— § Vprašanje: L. K. iz M. Pripada li učiteljici, ki študira na višji pedagoški šoli v Zagrebu, »stanarina« in »kurivo«, ki ju sedaj kot učiteljica na vasi prejemam. Ali mi morada zaradi študijskega dopusta to dvoje odtegniti?

— Odgovor! Po besedilu § 84. zak. o n. š. bi vam pripadala stanarina in kurivo tudi za čas študija na višji pedagoški šoli, a z ozirom na to, ker ni izšel pravilnik o tem, se ne izplačuje v takem primeru ne stanarina in ne kurivo, ker ne predvideva tega § 40. fin. z. Udruženje je pokrenilo potrebno, da bi prišel tak amandma v fin. zakon za leto 1938./1939.

— § Vprašanje: Z. S. iz Sv. R.? Koliko din znašajo mesečni prejemki vdove, katere mož učitelj je umrl l. 1925. Imel je nad 35 službenih let in pravico do polne penzije. — Vdova stanuje s a m a (ne v skupnem gospodinjstvu s hčerko).

— Odgovor: Vdovi (sami) pripada rodbinska pokojnina mesečnih 850/25 din in osebna doklada 290 din skupaj 1140/25 din. Ako ima tudi hčerka še pravico do rodbinske pokojnine, bi bilo treba to v vprašanju označiti, da bi se bil mogel podati obenem vsestransko točen odgovor. Ako vas ne zadovoljuje gornji odgovor, povejte konkretno vse okolnosti in priložite znamko za odgovor.

Naša gospodarska organizacija

VABILO

Zadruga »Dom učiteljic« v Ljubljani vabi na sestanek, ki se bo vršil v četrtek po Vel. noči, dne 21. aprila t. l., ob 9. uri popoldne na šentjakovski šoli.

Na dnevnem redu bo razgovor o razveseljivem napredu naše akcije. K polnoštevilni udeležbi pozivljemo predvsem poverjenice, dobrodošle vse tovarišice!

Načelstvo zadruga.

— g Zadrugnikom Učit. samopomoči. V drugi polovici meseca marca t. l. ste prejeli računski zaključek za leto 1937. in vabilo na

občni zbor, ki bo v Mariboru (dekl. šola v Cankarjevi ulici) dne 10. aprila 1938. Zadrugniki iz Maribora in okolice, pridite polnoštevilno na občni zbor, vsi drugi pa po možnosti v večjem številu. S seboj prinesite poročila zadrugnega načelstva, ki so bila priobčena v »Učit. tovarišu« št. 35. in 36. — V izkazu o starostnem podpornem skladu (gl. »Učit. tovarišu« št. 35. od 31. marca 1938.) popravite stanje 31. dec. 1936 v din 34.457/84. — Zadruga uprava.

Učiteljska tiskarna

VAŽEN IN POTREBEN NORMATIVNI RAZPIS

je izdala kraljevska banska uprava glede izdajanja izpričeval v ljudskih šolah. Po novem razpisu dobe vsi učenci, ki uspešno izvrše četrte razred osnovne šole, izpričevalo o dovršeni osnovni šoli; oni, ki dovrše četrty razred višje ljudske šole, pa dobe izpričevalo o dovršeni višji ljudski šoli. Učencem ostalih razredov se izda ob izstopu iz šole letno izpričevalo zadnjega dovršenega razreda.

Važno je tudi, da se izstavi letno izpričevalo učencem katerega koli razreda, ako starši to žele. Po § 35. zakona o srednjih šolah in po § 41. zakona o meščanskih šolah se mora izstaviti učencem, ki se prijavijo za vpis v I. razred srednjih ali meščanskih šol, izpričevalo o uspešno dovršenem četrtem razredu osnovne šole in dobrem vedenju.

Razpis stopi v veljavo in v izvajanje že v letošnjem šolskem letu. Ker bo najbrž dosti staršev, ki bodo zahtevali konec leta izpričevala o dovršenem razredu, opozarjamo šolske upravitelje, naj pravočasno poskrbe za zgodnost zalogo izpričeval. Vse obrazce imata v zalogi Knjižarna Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njena podružnica v Mariboru.

— t LETNE OBRAČUNE za leto 1937/38. morajo predložiti krajevni šolski odbori na novih tiskovinah: A. Obračun šolske občine; A. Blagajniški dnevnik s proračunsko razvidnico. TE TISKOVINE DOBITE V UČITELJSKI TISKARNI.

— t VSE MLADINSKE IN DRUGE IGRE, katere je založila UČITELJSKA TISKARNA, se lahko uprizorjajo brez posebnega avtorjevega dovoljenja. Pogoj je, da uprizoritelj kupijo toliko izvodov, kolikor je glavnih vlog, najmanj pet.

— t SLIKE SV. CIRILA IN METODA, ki jih priporoča kraljevska banska uprava, DOBITE V KNJIŽARNI UČITELJSKE TISKARNE. Cena 60 din, na lepenki 72 din.

— t BAJŽELJ: VESELE URE, II. DEL IZIDEJO! Ste že izpolnili poslano prijavnico? Ne odlašajte! IZPOLNITE IN VRNITE UČITELJSKI TISKARNI.

— t PISEMSKI PAPIR ZA OTROKE s krasnimi slikami v ličnih škatlicah po 13 din. Po izredno nizki ceni navadni črtan pisemski papir v mapah, 2 din.

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!